

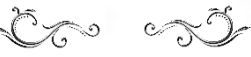
דברי הימים

ליקוטי דברי תורה על פרשת השבוע

נלקח מספר "שערי חיים" על פרשיות השבוע של מורינו הרה"צ שליט"א

כ"ה סיון התשפ"ב
שנה י'

שבת מברכין חודש תמוז

פרשת שלח

גיליון 438

וראיתם וזכרתם ועשיתם

גדולה וחשובה היא מצוות ציצית, עד שהיא שקולה ככל המצוות, וכדאיתא בגמרא (מנחות מג, ב): "רבי שמעון בר יוחאי אומר: כל הזריז במצוה זו - זוכה ומקבל פני שכינה, כתיב הכא: 'וראיתם אותה, וכתיב התם: 'את ה' אלקיך תירא ואותו תעבוד'. תניא אידך: 'וראיתם אותה וזכרתם את כל מצוות ה' - שקולה מצוה זו כנגד כל המצוות כולן". אין הרבה מצוות שזכו ליוקרה כזאת. על ארץ ישראל אומרים חז"ל, שהיא שקולה כנגד כל המצוות, על מצוות תלמוד תורה אומרים חז"ל: "ותלמוד תורה כנגד כולם". והנה גם מצוות ציצית נמנית בין המצוות המיוחדות שמקיפות את כל המצוות.

נכספה וגם כלתה נפשו של הרה"ק ר' מרדכי מנעשכני זי"ע לקיים בהידור רב את מצוות הציצית, עם בגד צמר רחלים מארץ ישראל, ברצותו לקיים 'מנפך הארץ ציצית שמענו'. דא עקא, המרחק בין ארץ ישראל לנעשכני וקושי הדרכים באותם הימים, וגם מה שלא היו השיירות מצויות, מנעו מהצדיק את קיום משאלות לבבו לטובה, ונדחה הדבר מעת לעת. באחד הימים התבשר הצדיק על אחד מתלמידיו שבכוונתו להפליג לארץ הקודש לחונן את עפרה ולשפוך שיח, שמח בו הצדיק וציווהו להיות עבורו שליח-מצווה, להביא לו מארץ הקודש בד צמר רחלים לקיים בו את מצוות 'ועשו להם ציצית' כדבעי. הרה"ק הדריכו בכל פרטי המצווה וכוונותיה למען היא הבגד בתכלית הקדושה וההידור, צייד אותו במיטב שלמונים ובברכה שבזכות מצוות ציצית יצליח ה' דרכו ייסע ויחזור לשלום.

חזקה על שליח שעושה שליחותו. מיד בהגיעו לארץ הקודש מצא וקנה צמר רחלים משובח קיים בו 'חכמת לב בידיה טוה' לפי הכוונות הטמירות שמסר לו רבו, ומה גדלה שמחת הרה"ק אחרי כחודש ימים עת החזיק בידו בגיל וברעדה כתונת בד קודש והיה לכם לציצית. גוויל אלו רקיעי ודיו אלו ימי, לא נוכל לתאר שמחת הצדיק עם אותה חפצא של מצוה - כל חפצך לא ישון בה.

הצדיק לקח עמו את חלקה הבד וסר בעצמו לקצה העיר לבקתת חייט ירא שמים שיכין לו ממנו טלית קטן לשמה - לשם מצוות ציצית, תוך הוספת עוד אי אלו כוונות נשגבות ונעלמות. בידיים רועדות וכחרדת קודש נטל החייט את הבד היקר, קפל אותו לשניים בכדי לחתוך בו בית צוואר כראוי, אחז מדד וחתר, וכאשר פתח, נחשכו עיניו בראותו שבטעות קיפל פעם נוספת ובעת שפתח בו את בית הצוואר נחתכו בו שני פתחים, ותחת הידור בא לקלוף, בצער גדול ובכבי רב רץ הצדיק לקודש שפנימה אחוז פחד ואימה, בחיורון ברעד ובאין מילה הניחו לפני הצדיק פרש אותה לעיניו כששתי חורי בתי הצוואר נפרסים למלוא עיניהם, ממתין בחרדה לתגובת הצדיק.

הרה"ק ראה את אשר לפניו, חיוך גדול נמתח על פניו, ובשמחה גדולה פנה לחייט ואמר לו: "מה טוב שעשית כך והתכת עבורי שני בתי צוואר, אכן הייתי צריך את שניהם גם יחד, מי גילה לך רז זה?". לתדהמת החייט ממשיך הרה"ק ומבאר: "וודאי צריך אני לשניים, פתח אחד הייתי צריך בכדי לקיים בו בהידור את מצוות לבישת הטלית קטן, ואילו במשנהו יש לי צורך בכדי לזרוק בעדו את הכעס שלא אכשל בו חלילה, אחרי העמל הרב שהושקע בטלית זו", ואז תוך כדי דיבור מוציא הרה"ק מאמתחתו כסף עובר לסוחר, ומסר לו כתשלום על טרחת עבודתו.

מצוינו בחז"ל (שבת כג, ב) גודל מתן שכרה בזה ובכא: אמר רב הונא: הזהיר בציצית - זוכה לטלית נאה. ועוד שנינו (שם לב, ב): אמר ריש לקיש: כל הזהיר בציצית זוכה ומשמשין לו שני אלפים ושמונה מאות עבדים. מסופר על האדמו"ר רבי ישראל פרידמן, מייסד חסידות רוז'ין, שלאחר שמלאו שלושים יום לבנו דוד משה, שלימים הפך בזכות עצמו לאדמו"ר הראשון לחסידות צ'ורטקוב, הלבישו אביו בטלית קטן. יום אחד בכה הילד דוד משה ללא עצמקה וכל מאמציה של אמו הרבנית להרגיעו ולהשתיקו עלו בתוהו. הרבנית נתקפה בחרדה, שמא הילד חולה במחלה קשה חלילה. בבהלה הגיעה לחדרו של בעלה האדמו"ר וסיפרה לו על הפחדים שלנו בבגד של ארבע כנפות, כפי שהוא כבר רגיל". ואכן, לאחר שהרבנית עטפה אותו בציצית נרגע הילד. מאז אותו אירוע קראו לו 'יהודי של ציצית', 'רבי דוד משה היה ידוע כצדיק עצום ונודע כקדוש, שמעולם לא שח שיח בטלה. אביו, רבי ישראל מרוז'ין, היה משהיל את ששת בניו לששה סדרי משנה, ואת רבי דוד משה הגדיר כסדר 'קדשים', שכן הוא היה בבחינת 'קודש+קודשים'.

מובא בספה"ק, שכל הזהיר במצוות ציצית זוכה לאשה ובנים, ניצול מן החטא, מכוסה מן המזיקין המזיקין וממלאכי חבלה, ומגן מעין הרע. לבישת ציצית היא סגולה לזכירת דברי תורה, כפי שאומר הפוסק: "וראיתם אותה וזכרתם את כל מצוותי". לכן קושרים גם חמישה קשרים בחוטי הציצית - כנגד חמישה חומשי תורה. על חביבות מצוות הציצית ניתן ללמוד גם מהט"ז, רבי דוד הלוי סגל, שנפטר לפני כשלוש מאות וחמישים שנה בעיר לבוב, שהייתה לו טלית קרועה ובלויה, היות ושימש ברבנות בלבוב, העירו לו כמה מנכבדי הקהל על כך שזה אינו מכובד שאישיות כמותו תיעטף בטלית ישנה ובלויה. רבי דוד סגל לא התבלבל והשיב לפוניו, שהוא רוצה לבוא לאחר מאה ועשרים לבית דין של מעלה, כשהטלית הזו תבוא ותעדי שהיא לוותה אותו יום-יום לבית הכנסת ללמוד תורה ועל כן אין רצונו לקנות טלית חדשה. כן היה עם אבי מורי זצוק"ל כשרצינו, הילדים, לקנות טלית חדשה ושלל זאת שהו ארוצה שהטלית יעדי עלין, על תפילותיו בכוונה ועל לימודיו בתורה באהבה. מסופר על מייסד תנועת המוסר, רבי ישראל ליפקין סלנטר, ששהה בחופשה בקיץ באחת מעיירות הנופש, בהן נהגו יהודים לנפוש. והנה הוא רואה, שבבית הכנסת רבים הם המתפללים שאינם עטופים בטלית וכששאל על כך השמיעו בפניו כל מיני הסברים ותירוצים, אלו טענו ששכחו ואלו שטענו שלא היה מקום במזוודה. רבי ישראל מסלנט פתח בדרשה על חשיבות מצוות ציצית בסיפוף וכך אמר להם: "בדרכי לעיירה כאן, שמעתי קול בני מבית מסוים. כשנקשתי על דלת הבית לא היה קול ולא עונה. נכנסתי פנימה לבית הריק וחפשתי מיני עולות הבכאי, עד שגיליתי שארון הבגדים הוא מקור הבכי ואז נגלתה לפני טלית יתומה, שבבעליה השאיר אותה ונסע לעיירת נופש. אמרתיו לה: 'טלית טלית, אל תבכי שהשאירו. אותך כאן לבד ואת שאר החפצים והבגדים שהיו בבית לקחו. דעי לך, שגייע זמן שהבעלים שלך ישאירו הכל כאן ואתך יקחו יחד אתו...".

מצוות הציצית, עליה נקרא אי"ה בשבת הקרובה, היא מצווה המלווה את האדם היהודי עד יומו האחרון. יש הנוהגים, שברגע שמלאו שלש שנים לתינוק, כבר מלבישים לו טלית קטן ויש הנוהגים מיד לאחר "החלאקה". אין מנהג זה רק כדי להרגיל את הילד במצוות, אלא משום שלטלית והציצית יש סוגלת שמירה, כפי שכתבו בספרים הקדושים, לכן מתחילים מגיל כה צעיר לשים עליו ציצית לסגולה ולשמירה.

הצורף

זמני שב"ק

7:25	מנחה וקבל"ש א'
7:37	פלא המנחה:
7:55	סופ"ז הדלה"נ למנין א':
9:06	הדלקת הנרות:
9:15	מנחה וקבלת שבת:
3:32	עלות השחר:
4:44	הנץ החמה:
8:00	דף היומי:
9:00	שחרית:
8:53 - 8:17	סופ"ז ק"ש:
6:00	מנחה מנין ראשון: ולאחריו אבות ובנים
9:30	מנחה וסעודה ג':
10:38	מוצאי שב"ק:
10:46	מוצאי שב"ק ר"ת:

זיכוי הרבים

רכשו לכם הזכות להפצת הגיליון "דברי חיים" להצלחה וישועה בכל העניינים או להנצחת קרוביכם

kehilasdivreichaim@gmail.com

נדבת

הדפסת הגיליון והפצתו נדבת ידידנו הר"ר מענדל טייטלבוים הי"ו לעי"נ אביו ר' יצחק דוד בן ר' נחמן אלימלך ז"ל וזוגתו מרת יטלא בת ר' אברהם ע"ה ת.נ.צ.ב.ה

שלח לך אנשים:

שבאמת רמז לו הקב"ה שלבסוף לא יהיה טוב והם יתהפכו מצדיקים לרשעים, ויש ראייה שמשנה חשש שיתהפכו לרע, שקרא לו בשם יהושע והתפללו בעדו ואמר קה יושיעך מעצת מרגלים [כמבואר ברש"י בפרשה להלן], אלא משה חשב שיש להסתכל מה המצב עכשיו שעכשיו הם אנשים כשרים [וכמש"כ רש"י שבאותה שעה כשרים היו ואין להסתכל מה שיהיה לאחר זמן, ומשה למד כן מישמעאל דכתיב ביה "באשר הוא שם", ולכן שלח אותם ממדבר פארן שזה היה מקום מושב ישמעאל [בראשית כ"א, כ"א] דכתיב שם וישב במדבר פארן, ולמד מזה שאין להסתכל רק על המצב של עכשיו, אבל הקב"ה רמז לו באמרו שלח לך אנשים ס"ת חכם, שהחכם עיניו בראשו והיה לו לחשוב מה יהיה לבסוף, ואין להביא ראייה מישמעאל ששם היה ענין של לימוד זכות, משא"כ מנהיג ציבור צריך להסתכל מה יהיה לבסוף.

איש אחד איש אחד:

בלשון הקודש ובלשון חכמים יקר כתבו שבאמת לא רצה משה לשלוח כלב ויהושע שבאו משבט יוסף ויהודא שנשכחו במכירת יוסף, ביוסף מצינו ויבא את יוסף את דיבתם רעה וביהודא הכר נא וגו', אבל הקב"ה אמר לו אדרבה זה התיקון שלהם, איש אחד איש אחד קאי על יהושע וכלב.

כנ"ט, באותה שעה כשרים היו, יש לדייק למה אמר "באותה שעה" כאילו קודם לכן לא היו כשרים, והלא מן הסתם היו כשרים כל ימי חייהם עד שחטאו, ואפילו בשעת ההליכה היו כשרים ורק באמצע הליכתם התחילו לחשוב מחשבות רעות, ומ' הר"ר ילחק חת"י ז"ל על פי דכתיב במספר הימים אשר תרתם את הארץ ארבעים יום לשה, והנה ארבעים יום עולים תשע מאות וששים שעה [40 פעם 24 = 960], וארבעים שנה זה ארבע מאות ושמונים חודש [40 פעם 12 = 480], נמצא דבעד כל שעה נענשו חצי חודש [480 פעם 2 = 960], אמנם באמת לא היו ארבעים שנה בדיוק במדבר כי בי"ד בניסן יצאו ממצרים ובי' בניסן נכנסו לארץ ישראל נמצאו שיש 4 ימים חסר, ועוד יש ליקח בחשבון שבלאו הכי היו צריכים בני ישראל ללכת י"א יום מהר סיני עד א"י כמבואר בריש פרשת דברים, נמצא סך הכל 15 יום שאינו בכלל החשבון, וזה מכיון לשעה א', וזה ביאור דברי רש"י באותו שעה כשרים היו, שהמכוין כנגד שעה א' לא נענשו.

ויקרא משה להושיע בן נון יהושע:

כנ"ט, כתב שהתפלל עליו קה הושיעך מעצת מרגלים, בתרגום יונתן כתיב שכשראה משה ענינות יהושע, שינה שמו והתפלל עליו, ויש להבין מהו השייכות לענינות יהושע, כספר אור חלק כתב ליישב דלפי חשבון שנות יהושע היה אז בן ארבעים, ואמרו חז"ל [יומא דף ל"ח]: כיון שעבר רוב שנותיו של אדם בידוע שלא יחטא עוד, וימי שנותינו בהם שבעים שנה ממילא כבר עבר רוב שנותיו, ולא היה צריך להתפלל עליו, אמנם מצאנו בחז"ל [ע"י מרש משל"כ ב] שמי שהוא עניו זוכה לאריכת ימים, וא"כ יהושע שהיה עניו ומעביר על מדותיו היה זוכה לאריכת ימים, הרבה יותר משבעים שנה, לכן התפלל משה במיוחד בעדו, ובפשטות י"ל דטבע העניו להיות מבטל דעתו לאחרים וצריכים להתפלל על סיעתא דשמיא שבמקום שנוגע לכבוד שמים אין ענוה.

עיו"ל דבאמת תורה מגינא ומצלי אפילו בעידן דלא עסיק ביה, אלא דנאוהמ"ק כ' דזה רק בתורה לשמה, דהיינו בענוה, וכן ביאר בדרי יואל מאמחז"ל שמי שיצרו בא אליו יעסוק בתורה ואם לא יקרא ק"ש ויזכיר לו, ששני דברים אלו הם אופן איך שהתורה יגן בעבורו, דהיינו שיהיה עניו ועי"ז ילמוד תורה לשמה, ולכן כ' התנ"י כשראה משה את ענינות יהושע לא הוצרך להתפלל עליו אלא חיזקו שיעסוק בתורה, ואותו י' רמז לחכמה.

ויקרא משה להושיע בן נון יהושע:

איתא זירושלמי סנהדרין פ"ב שאות י' שניטל משרי כששינתה שמה לשרה, טען להקב"ה למה עקרתני מן הצדקת הזאת, א"ל הקב"ה לשעבר היית נתון בשם נקבה חייך שלבסוף אני נתון אותך בשם זכר, וגם בתחילת השם, וזה נתקיים ביהושע, וי"ל הטעם למה נלקח האות דוקא משרה, כי אברהם ושרה היה להם ויכוח אודות ישמעאל, אברהם רצה לקרבו ושרה אמר גרש את בן האמה הזאת, והקב"ה הסכים עם שרה שיש להתרחק מהשפעה רעה, לכן כשמה התפלל עבור יהושע שלא יהיה נשפע מהמרגלים, לקח האות משרה שבכוחה ובזכותה לא יהיה נשפע מהם.

כנ"ט, הקדוש, למה נסמכה פרשת מרגלים לפרשת מרים לפי שלקוחה על עסקי דבה שדברה באחיה ורשעים הללו ראו ולא לקחו מוסר, יש לדייק למה כתב ורשעים הללו "ראו" דהול"ל ורשעים הללו לא לקחו מוסר, וכתב בחנוכה המורה כי אולי חשבו אנשים אלו שצרעת מרים היה יסורים של אהבה שצדיקים סובלים לפעמים מרצונם הטוב, ולא היה בכלל עונש, אלא דאמרו חז"ל בכרכות [דף ה.]. שנגעים אינם יסורים של אהבה, ממילא אצל מרים שהיה לה צרעת א"כ רשעים הללו "ראו" את הצרעת שהוא דבר הניכר לכל וזה אינו יסורים של אהבה אלא זה בא משום עונש, ואעפ"כ לא לקחו מוסר.

ל"ד על הקו"י "למה נסמכה" הלא זה קרה לאחר מעשה מרים, וזה סדר הדברים, ולכן נכתב לאחר מעשה מרים, אלא התורה הקדושה אינו סדר של סיפורים, רק בכל דבר יש לימוד וחשבון למה נכתב זאח"ז, ואם נכתב בתורה פרשת מרגלים לאחר פרשת מרים ה"ז סימן שיש שייכות זל"ז, לכן אמר שהשייכות הוא שאדם יכול לראות דברים שקורה ואינו נתפעל, כי כך הוא דרך היצה"ר והשטן לטשטש הענינים, ולא ללמוד מוסר.

כנ"ט מים חיים יש מהלך בכל הפרשה, שבאמת ביום כ' אייר כשנסעו מה חורב מיד ותרכו אלי כלכם כמבואר בפרשת דברים באו בערבוביא [כמבואר ברש"י שם] ורצו לשלוח מרגלים, וגם זה בכלל תינוק בורח מבית הספר הקטנים דוחפים הגדולים [ע"י רש"י שם] ולכן אמרו זכרנו את הדגה, וביקשו לחזור למצרים ולא ליכנס לא"י, והקב"ה אמר למשה המתן, והקב"ה מסבב כל הסיבות סיבה שיקרה מעשה מרים, והכונה כדי שיראו ישראל את העונש של מוציאים דבה, ואח"כ אמר שלח לך אנשים כי יש להם ליד איך ליהרר בדיבור, אבל רשעים הללו ראו ולא לקחו מוסר.

ובזה יובן שאלת רש"י למה נסמכה פרשת מרגלים לפרשת מרים דהיינו למה לא הביא ענין ותקרב אלי כלכם בערבוביא קודם ציווי ה' שלח לך, והתשובה הוא שמשם המתין עד פרשת מרים אולי יחזור בהם הערבוביא, ויראו מפרשת מרים מוסר.

"עסקי דבה" הוא ענין כולל שאין להגיד דבר בלי רשות המספר, והמרגלים לא היה להם רשות לדבר לשום אדם מה שעושים ושליחותם ממש, אמנם ויבואו בחזרה ויספרו לכל ישראל, וזה היה עולה מצידם.

וישלח אותם משה ממדבר פארן וְגו' כולם אנשים:

יש לדקדק למה כתיב ששלח אותם ממדבר פארן מה החילוק מאיזה מקום שלח אותם, ועוד למה הוצרך לכתוב שהיו אנשים כשרים דזה פשוט שבשעה שמשם בחר בהם היו אנשים כשרים שבודאי לא היה לוקח רשעים, ומ' כספר כנס ה'נצי

דכתיב קירות הבית דהיינו ד' קירות ולא עגולות, וזה מה שטענו המרגלים שבא"י אין שום מעלה ואפילו מה שהבטיח ה' שיהיה נגעי בתים ועי"ז ימצאו אוצרות, הלא הבתים עגולות וממילא לא יהיה דין נגע בתים ומעולם לא ימצאו האוצרות, אמנם הקב"ה עשה נס בתוך נס והם הטמינו דוקא בבתים מרובעות.

ויפול משה ואהרן על פניהם וגו' ויהושע בן נון מן התרים את הארץ קרעו בגדיהם:

וקשה להבין למה הוצרך לכפול שהם היו "מן התרים את הארץ" הלא יודעים שהם היו מן המרגלים, ושמעתי מהאלמ"ר מבאסטאן שליט"א זצ"ל האלמ"ר מהל"מ מגור זצ"ל שתפלה שייך כשיש עוד תקוה, וקריעה עושים כשלאחר מעשה ואי אפשר לעשות כלום, והנה משה ואהרן חשבו שיש עוד תקוה וממילא התפללו, אבל יהושע וכלב היו "מן התרים את הארץ" ואורא דארץ ישראל מחכים, ממילא ידעו והבינו כחכם הרואה את הנולד שאין עוד תקוה להשפיע על המרגלים, לכן קרעו את בגדיהם.

ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת:

יש רמז אם קורין רוח אחרת דהיינו הפוך אזי רוח אותיות חור, הוא ראה מעשה חור ומה שקרה אצל חטא העגל ואעפ"כ מסר נפשו לה' לכן זכה להיות נקרא "עבדי כלב" תואר שנמצא במשה רבינו כמש"כ משה עבד ה'.

ויאמר ה' סלחתי כדברך:

האלקונים מדייקים למה בחטא העגל מצינו שמשה ביקש סליחה גמורה ומוחלטת ודרש בתקיפות ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ובחטא המרגלים לא ביקש סליחה גמורה רק שיאריך להם אף, והקב"ה לא מחל להם באמת כי בשביל חטא המרגלים מתו כולם במדבר.

אלא הענין הוא הקב"ה גדול העצה ורב העלילה רצה להטיב לכלל ישראל ולהכניסם לארץ ישראל ששם יגיעו בני ישראל לשיא מעלתם, וזה היה תכלית יציאת מצרים וקבלת התורה, וכשמסו בזה בעצם רצון הבורא, משל למלך שהיה לו בן יחיד, ואותו ייעד המלך שיהיה הממלא מקום שלו, והיה לו בקטנותו מלמדים ומחנכים מיוחדים, כי הילד היה פרא אדם והוצרכו להדריכו שאם יעשה עולה יקבל עונשו כדי להדריכו בדרך הישר, כשנתגדל קצת הודיע לאביו שאין הוא חפץ בכלל בהמלוכה והוא מואס בארמון המלך ורוצה לעשות מה שלבו חפץ, ה"ז זה פגיעה עצומה בהמלך והוא חמור יותר מכל הדברים רעים שעשה וקיבל עונשו ע"ז, וכן הוא בהרבה דברים שאינם מפורשים בתורה אבל העונש גדול מנשוא, כי הם פוגעים בעומק ובתכלית רצון העליון.

למען תזכרו ועשייתם את כל מצותי וגו':

כתב התפארת שלמה מדרכו של יצר הרע להזכיר לאדם חטאיו וכשלונותיו דוקא בשעה שעוסק בתורה או בתפילה או בעשיית המצוה, כדי להעציבו ולמנוע ממנו קיום המצוה בשמחה ובזריזות כראוי, ואף שצריך להיות וחסאתי נגדי תמיד, אבל זה בשעת חשבון הנפש, ולא בשעת קיום המצוה, וזה מה שאמר התורה וזכרתם את כל מצות ה' באותו שעה ולא תתורו אחרי לבבכם דהיינו לחשוב על העבירות בשעת המצוה כי אז תהיה בעצבות, ולא תוכלו לקיים "למען תזכרו ועשייתם את כל מצותי". רק תסיר מלבך כל רע ועשה מצות ה' בשמחה, והחשבון הנפש תעשה בזמן אחר.

איתא זצ"ל רמז סמיכת פרשת ציצית לשבת, לפי מנהגינו שעושים ז' ח' י"א וי"ג כריכות לכל קשר, כי ז' וח' סך הכל ט"ו והוא שם קה חלק הראשון של שם ה', ואח"כ י"א שהוא ו"ה חלק השני של שם ה', וי"ג הוא בגימ' אחד, שמורה על ה' אחד, וסך הכל יש ל"ט כריכות כנגד ל"ט מלאכות של שבת

מספרים על הגאון בעל הלבושי שרש"י שבא לפניו דין תורה בבית מדרשו שנבנה מחדש ונעשה יותר גדול אבל מקום המזרח אצל החזן נתקצר כי עשו ארון הקודש גדול, והיה שם אדם חשוב שמתחילה היה הוא היושב ראשון אצל החזן ועכשיו שנתקצר המקום רצו הגבאים להושיבו במקומו שהיה מקודם אלא שאותו מקום היה עכשיו אצל הבימה, והוא טען שמגיע לו המקום הראשון אצל החזן, השיב הלושי שרש"י שיש ראייה מירושלמי הנ"ל כדברי הגבאים שבאמת היה אות ה' של הושע יכול לטעון שבתחילה היה אות הראשון ועכשיו שהי' בא לפניו נעשה אות שני, אלא ע"כ כיון שנשאר במקומו קודם הע' מה איכפת לך אם יש אות י' מקודם, כמו כן אמר הרב להאדם חשוב אם אתה נשאר במקומו כמקודם מה איכפת לך אם משהוא יושב יותר מזרח ממך ואתה נשאר על מקומך כמו הה' של יהושע.

כרש"י הנ"ל שמשה התפלל קה הושיעך מעצת מרגלים, החפץ חיים זצ"ל היה אומר שיש מוסר השכל גדול מפרשתנו, דהנה משה רבינו התפלל על יהושע ולא על כלב, והמפרכסים מקשים למה היה כן, ותני"ח שהיה חילוק בדרך עבודה של יהושע וכלב, יהושע היה קנאי ולוחם מלחמת ה' כמש"כ צא הילחם בעמלק, וכלב היה עבודתו באופן של קירוב, כמש"כ רש"י ויהס כלב שבתחילה עשה רושם כאילו עובד אתם, והנפק"מ בזה כי הקנאי יכול להיות שברוחניות הוא חזק שלא ישפיעו עליו אבל בגשמיות היה יכול להיות בסכנה, משא"כ כלב בגשמיות היה נראה כל הזמן שכאילו הוא ביחד עם המרגלים, אבל דרך זו יש לו סכנה רוחני שלא יתחבר עם רשעים, ממילא על יהושע היה אפשר להתפלל מסכנה גשמי, אבל להתפלל על סכנה רוחני זה לא שייך כי כל אחד יש לו בחירה, לכן היה כלב צריך להתפלל בעצמו, וכמו כן מצינו שהקב"ה לא רצה שבני ישראל ילכו במדבר קרוב לארץ פלשתים, פן ינחם העם בראותם מלחמה, ולכאורה קשה הלא הקב"ה עשה כל כך נסים במדבר והיה יכול לעשות נסים בפלשתים ג"כ, אלא פלשתים היה סכנה רוחני כמו שמרו חז"ל ובמושב לצים לא ישב זה פלשתים, והם היו יכולים לקרר בני ישראל בעבודת השי"ת, ולזה אין הקב"ה עושה נסים, אבל במדבר שהיה רק סכנה גשמית בזה שפיר שייך נסים, וזה לימוד גדול שעל עניני גשמיים בין לעצמו בין בשביל בניו, יש לבטוח שהקב"ה יעזור, משא"כ על עניני רוחניים אין לסמוך על הנסים שהבנים יהיו יר"ש ות"ח, אלא צריכים לעבוד בעצמו.

היש בה עץ אם אין:

הרה"ק הרבי ר' הערש מרימנוב זצוק"ל פי' מה הענין שיראו אם יש עץ, אלא הענין הוא שבשעת בריאת העולם רצה הקב"ה שיהיה עץ פרי דהיינו טעם עץ ופריו שוין, ולמעשה היה עץ עושה פרי ואין העץ שוה לפרו, אבל לעת"ל יהיה טעם עץ ופריו שוין, והנה כשבאו לא"י היה ראוי להם לישראל שיהיה התיקון השלם כמו לעת"ל ומלאה הארץ דעה את ה', אבל המרגלים חטאו ולא הגיע הזמן עדיין, וזה ביאור הפסוק ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד שהיה מוכן להם שיהיה הזמורה והאשכול אחד פי' טעם אחד, אבל וישארו במוט בשנים פי' שמתו מן הדרך וינשאו א"ע למעלה מרצון ה' וממילא נשאר הזמורה והאשכול בשנים דהיינו שהעץ והפרי אין שוין, וזה אמר להם משה שיזוהרו לראות היש בה עץ פי' אותו עץ הידוע שפריו שוין, ולא יקלקלו במעשיהם.

אפס כי עץ העלם היושב בארץ והערים בצורות גדולות מאוד:

פרש"י בירנאות עגולות [קאסעל בלע"ז], ויש לדייק מה הנפק"מ אם הם עגולות או מרובעות, וראיתי לבאר כי ידוע שבבתים שלהם הטמינו אוצרות גדולות, ולכן נתן הקב"ה נגעי בתים כדי שיסתרו הכתלים ויראו המסמוניות והאוצרות, והנה בפ"ב דנגעים איתא בית עגול אין בו דין נגעי בתים וילפינן מקרא

כ"ק האדמו"ר הרבי ר' יעקב ז"ל מפעשווארסק ז"ל אמר
 צ"ס המגיד הקדוש מטריסק ז"ע שיש לפרש מה שאמרו במסכת
 בבא בתרא דף קי"ט ע"א איש מקושש זה צלפחד והביאו שם
 החספות צ"ס המלך שהמקושש לשם שמים נתכוין שהיו
 אומרים ישראל כיון שנגזר עליהם שלא ליכנס לארץ ממעשה
 מרגלים שוב אינם מחויבים במצות עמד וחילל שבת כדי שיהרג
 וייראו אחרים ע"כ וזהו שאמר דוד המלך ע"ה מי זה האיש
 המקושש ירא ה' היה ומפני מה עשה דבר שלא כהוגן יורנו בדרך
 יבחר כדי להורות לרבים וסיים דוד המלך ע"ה הראיה שהיה ירא
 ה' נפשו בטוב תלין שיש לו חלק לעולם הבא וזרעו יירש ארץ
 שבנות צלפחד נטלו חלקו ככל ישראל, לפי"ד החת"ס ג"כ מוכן
 מקומו של צלפחד בן עדן.

מסיימים בקריאת שמע פרשת ציצית בתיבת אמת
 להורות שהקריאה צריך להיות באמת קרוב ה' לכל קוראיו לכל
 אשר יקראוהו באמת, כמאמר הגה"ק רבי שמואל רונצנג ז"ל
 מאונסלרף על המשנה פרק ב' משנה י"ג בפרקי אבות הוא זהיר
 בקריאת שמע ובתפילה, משל למי שיש לו תכשיט חשוב מאוד
 ומראה לכאורה חשיבותו, ואח"כ הוא מתחיל לזלזל בתכשיט
 וזורקו וכו', הלא מראה בזה שהוא שוטה המאבד מה שנותנים לו,
 ולכן הזהירות בק"ש ותפילה הוא זהירות בכל המצות, ולכן
 מסיימים בתיבת אמת.

בהפטרה: יהושע שלח את פנחס וכלב לרגל את הארץ.
 שמעתי ממ"ח אבדק"ק מחזקה"ד מאנשעסטער זצוק"ל שהעיר
 מה דמצינו בפרשת המרגלים של משה ושל יהושע איך בדרך
 שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, המרגלים כשהחליטו לראות רק
 רע, אף שנעשה להם נסים גלויים כמבואר ברש"י בפרשתנו
 שהקב"ה עשה שהכנענים מתו והיו כולם עסוקים בקבורת
 מתים כדי שלא יראו המרגלים, וכך היה להם קפיצת הדרך,
 ואעפ"כ לא ראו שום טובה רק רע, ואדרבה הם אמרו ארץ אוכלת
 יושביה היא, משא"כ כששלח יהושע את כלב ופינחס [כמבואר
 בהפטרה] היה להם צרות כל הזמן ורדפו אחריהם, הכל כדרך
 הטבע, ואעפ"כ הגידו רק טוב על ארץ ישראל, להורות כי הנגיעה
 של האדם ומחשבתו שולט על הכל, ואם רוצה לראות רע לא
 יועיל כלום, והרוצה לראות טוב, מבין שכל דרכי השי"ת רק טוב
 וחסד.

להורות ששביבת שבת הוא עדות על אמונתנו בה' אחד, ובל"א
 מלאכות יש ד' סוגים י"א מלאכות סידורא דפת, י"ג מלאכות
 סידורא דבגד, ז' מלאכות סידורא דעור, וח' מלאכות אחרות, רמז
 לד' סוגי כריכות בציצית.

צ"ע הלכות ציצית סימן ח' סעיף ב' כתב: נכון שיכסה
 ראשו בטלית וכ' המש"צ שכיסוי זה מכניע לב האדם ומביאו לידי
 יראת שמים, וכ' ה"ח שצריך שיהא הטלית על ראשו מתחילת
 התפילה ועד סופה ונראה"ט הביא הרמב"ם כדי שיתפלל באימה,
 ובזוה"ק פרשת ואתחנן החמיר מאוד בזה.
 ובס"ק כ"ו כתב המשנה ברורה על מה שמבואר בשו"ע
 שמצוה לראות את הציצית, ואתן האנשים המשימים הציצית
 במכנסים שלהם לא די שמעלימין עיניהם ממאי דכתיב וראיתם
 אותו וזכרתם, עוד מביזין הן את מצות ש"י ועתידים הן ליתן את
 הדין, ואילו היה להם איזה דורות ממלך בשר ודם שחוקק עליו
 שם המלך כמה היו מתקשטין בו לפני האנשים בציצית וק"ו
 בציצית שמרמז על שם ממ"ה הקב"ה, ואמרו חז"ל הזהיר במצות
 ציצית זוכה ורואה פני השכינה ולעת קץ יהיו מצויינים במצוה זו
 עיי"ש.

על כנפי בנדיהם:

בחת"ס כ' על פרש"י בציצית ד' כנפות ולא ג' ולא ה';
 שהכונה שהעיקר הוא הלשון הד' של גאולה ולקחתי אתכם לי
 לעם דקאי על קבלת התורה, יציאה מגאולה או הבאה לא"י בלי
 תורה אינו שוה כלום, וזה נשאר אפילו בימי הגלות ואשא אתכם
 על כנפי נשרים מוטב יכנס החץ בי ולא יכנס בבני אפילו בזמנה",
 עי' רש"י חולין פ"ט דציצית הקב"ה מסתכל בכסא כבודו וזוכר
 את ישראל, ולפי"ז מוכן ונתנו שקורין ישר והפוך [וכן ונתנו
 ידידים שמעורר שירה למעלה מי כעמך ישראל וגו'].

בכ"י איתא ציצית בגימ' תרי"ג וצמז"ן מתמיה עליו
 עיי"ש, ונראה שאין כונת רש"י וראיתם אותו שעי"ה הסתכלות
 בציצית זוכר את התרי"ג אלא ציצית הוא חותם המלך כמבואר
 במנחות, ועי' בית הלוי שכ' בפרשת קבלת התורה שכלל ישראל
 קיבלו על עצמן נעשה ונשמע דבר שאינו מסויים דהוי כעבד
 שכל מציאותו להתבטל להאדון וזהו עיקר מצות ציצית דהוי
 חותם העבד, ואין כונת רש"י שעי"ה הסתכלות רואה מספר
 המצות אלא עי"ה הסתכלות הוא עבד ה' שממילא יש כאן תרי"ג
 מצות ברמז.

הרה"ק הרבי יחזקאל מקאזמיר זצוק"ל אמר שמברכין
 להתעטף בציצית ולא בטלית, משום שהציצית תלויים למטה
 לארץ בשלפות הם העיקר עכ"ל, ומבואר במג"א סימן כ"א שמותו
 ומקורו בתוס' פרשת עקב והיה עקב מצות שאדם ד' ש בעקביו
 דהיינו ציצית, ולכן מנשקים הציצית כשמגיעים לעד, שזה נשאר
 לעולם. [ועי' מש"כ להלן פרשת ראה תשע"ט בזה].

ובתפארת שלמה פרשת בלק עה"פ מי מנה וגו' זה לשונו
 הקדוש: בשעת התפילה צריך להתגבר להיות בשמחה ולהשליך
 אחר גיוו גם דאגת העונות כל עמל ואון כמו שנאמר ולא תתורו
 אחרי לבבכם, שלא להעלות זכרון העבירות בשעת עשיית
 המצות לבל יבא ח"ו לעצבות, ותרועת מלך בו לשון התחברות
 וריעות עם השכינה עוז וחדוה במקומו.

המולד: יום ד' בבוקר, שעה 6, 48 מינוטין, 3 חלקים
סעודת ר"ח תתקיים אי"ה ביום רביעי בערב בשעה
9:00 בבית מדרשנו

מיטב ברכותינו ואיחולנו נשגר בזאת מעומקא דליבא
 אל האי גברא יקירא וחשיבא, מעוטר בכל מידה
 נכונה, שמו נודע לשם ולתפארת, תומך בעמודי
 התווך מוסדות התורה, עומד לימין הוצאת והפצת
 גליוני "דברי חיים", רודף צדקה וחסד, כביר המעש
 בפעולותיו המרובות למען הכלל והפרט כבוד ידידנו
ר' מענדל טייטלבוים הי"ו
 לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו שתחי'
 עב"ג החתן כמר **יעקב שליידר הי"ו**
 בשעתו"מ ובמזל"ט
 יהי"ר מן קדם אבוהון די בשמיא שיזכה לראות רב
 נחת דקדושה מכל יוצ"ח, דורות ישרים ומבורכים
 במידה מרובה וגדושה מתוך חדווה והרחבת הדעת
 ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא לטובה ולברכה

לע"נ

הרה"ח ר' פינחס בן הרה"ח ר' בנימין ביינוט וזנבוים זצ"ל
 אשר הלך לעולמו לאחר שהזדכך ביסורים קשים ומבלם בארבה בשב"ק פר' שמיני לסדר 'בקרובי אקדש' - נוניסן תשע"ז

